

Интервю на министъра на отбраната Николай Ненчев за предаването „Неделя 150“ на програма „Хоризонт“ на Българското национално радио.

23 ноември 2014 г.

Водещ: Слушателите очакват вероятно да развием някои от въпросите на седмицата, тъй като имахте няколко важни посещения. Да кажем посещението в Брюксел, което може би създаде някаква реална представа за очакванията към нас. Кой въпрос беше поставен на тази среща, на която присъстваха министри на отбраната?

Министърът на отбраната Николай Ненчев: Бяха поставени и разисквани редица въпроси, свързани с европейската система за отбрана. Участвахме заедно с министрите от Европейския съюз (ЕС), в така наречения Съвет „Външни работи“ във формат министри на отбраната. Разбира се, обсъждахме въпроси с военните операции на ЕС, обсъждахме въпроси, свързани с бюджета на Европейската агенция по отбрана. Обсъждахме политиката в рамките на кибернетичната отбрана и ред други въпроси. Едно полезно посещение.

Водещ: Казвате, че трябва да припомним това, което е възприето в НАТО като Брутен вътрешен продукт, и това, което трябва да бъде отчислявано за отбраната. Може ли сега заради актуализацията на бюджета да кажете - какво е вашето очакване и трябва ли да се повишава това число?

Николай Ненчев: Нашите очаквания, при всички случаи, трябва да бъдат съобразно поетите ангажименти пред партньорите от НАТО и аз силно вярвам, че това ще бъде така. Без съмнение, отчитам тежката икономическа криза, в която се намира България, и необходимостта от съкращаване на бюджетите. Но тази година ние, на Срещата на Върха в Уелс, поехме ангажимент, заедно с всички останали партньори, бюджетът на съответните министерства на отбраната постепенно да нараства, като до 2020 година той да достигне 2% от бюджета на съответната страна. 20% от тези средства трябва да бъдат насочени за модернизация на съответната армия. Аз не бих искал под никаква форма да нарушаваме или да не изпълняваме поети ангажименти.

Водещ: Това означава ли, че ще пледирате за увеличаване на разходите за отбрана?

Николай Ненчев: Това е мое основно задължение, тъй като след анализи и разговори, които проведох, очевидно е, че средствата са в недостиг, очевидно има много проблеми, свързани с издръжката на персонал, с оборудване, с

модернизация на армията – нещо, което е изключително важно. Разбира се, ще се опитам да направя всичко възможно бюджетът да нарасне поне с малко. Но да нарасне, тъй като, пак казвам, на първо място ние трябва да изпълним ангажиментите си към нашите партньори, и на второ - да обезпечим различните сектори в рамките на министерството.

Водещ: Каква е глобалната сума, която ще похарчим догодина за отбрана?

Николай Ненчев: Очакваме един бюджет в рамките на 1,2 – 1,3 млрд. - нещо от този род.

Водещ: Разбира се, сигурно не превъоръжаването е най-големият проблем на армията?

Николай Ненчев: Много голям проблем е. Съществен, бих казал.

Водещ: Опозиционният вестник „Дума“ постави въпроса за вашата първа среща с американския посланик в София в качеството ви на нов министър. И, разбира се, прави връзка с това - какви фирми ще участват в това закупуване на техника? Дали става дума отново за рециклирана техника и въобще облагодетелстването на фирми е вътрешният подтекст, който се мисли в такива моменти?

Николай Ненчев: Малко съм изненадан от този материал и от това становище, тъй като ние подобен разговор не сме водили с американската посланичка, и не е ставало въпрос за подобни средства. Дори някъде в пресата видях, че едва ли не съм поел ангажимент за едни 2 млрд. лв., които ще бъдат насочени към превъоръжаване. Не. Такива разговори не сме водили.

Водещ: Когато става дума за това, което са очакванията за критичната ситуация към България, трябва ли да бъде променена стратегията и тактиката? Имаме предвид и изричното написано изречение в приветствието на американския президент към новия български министър-председател за категорично отношение по събитията в Украйна.

Николай Ненчев: Нека пак да повтора – той е наш ангажимент. Струва ми се, че в годините ние много често с действията си противоречахме на поети ангажименти и решения, свързани с НАТО и европейската отбрана. Не ми се иска повече да бъде така, защото аз в разговорите, които имах в Брюксел получих един лек анонс в тази посока, че има известно съмнение дали ние ще продължим да изпълняваме поетите си ангажименти. Разбира се, подкрепя за новото правителство, за новия парламент. Те разбират много добре това, че сега няма как да прехвърляме вината ту на една, ту на друга страна. В крайна сметка, работим в синхрон както с Народното събрание, което струва ми се в много по-голямата част - тази, която подкрепя правителството, е проатлантически и проевропейско настроено.

Водещ: По отношение на вашите вътрешкоалиционни отношения в Реформаторския блок (РБ). Вие имате този проблем с Орхан Исмаилов и даже може да се каже, че това до голяма степен ще изпита - каква е цената на това правителство. Вероятно е пресилено да се каже, че това заплашва самото правителство. Как мислите?

Николай Ненчев: Първо не смятам, че Орхан Исмаилов ми е проблем. Точно обратното – мисля, че е едно много добро и точно попадение, с оглед на всички онези качества, които този млад мъж притежава. От друга страна, много бих искал наистина да разбере - какви са основните аргументи, поради които се иска оставката на този човек. До момента нямам нито едно съществено основание, което да ме накара да направя така, че да искам неговото отстраняване от кабинета. Точно обратното. Това, което прочетох във вестниците, никак не ми изглежда сериозно. Вчера си направих труда отново да прегледам цялата информация в тази посока и като че ли най-същественният аргумент беше това, че Орхан Исмаилов е член на една протурско ориентирана партия. Нещо, което в никаква степен не отговаря на истината, тъй като господин Исмаилов дори не е член на Народна партия „Свобода и достойнство“. И аз ще поискам от Корман Исмаилов официално удостоверение, в което да е видно това. Така че - тези аргументи не ми изглеждат сериозни. Но нека спомена, че вероятно в утрешния ден ще имам среща с господин Валери Симеонов, за да го помоля да ми представи конкретни факти и аргументи, които да подкрепят неговата теза.

Водещ: Вероятно дори допускането на мисълта за неговото отстраняване или публичното обсъждане звучи обидно за вас - че не сте преценили правилно когато сте го предложили? И сигурно това би било някакъв автогол да го признаете официално, че, въвеждайки това име, ще има проблеми? Но и не сте го преценили като сигурност, като експертиза.

Николай Ненчев: Повярвайте ми, много внимателно съм го преценил, особено като експертиза. И за мен никога, и под никаква форма, не е имало колебание в тази посока. Защото, пак стигаме до извода, че цялата тази агресия срещу този човек е само и единствено заради неговото име. Пак казвам - няма нито един сериозен аргумент от друга страна, който да ме накара да се колебая. Още повече - за мен е въпрос на ценност. Ние и като манталитет, и като политика първо в рамките на РБ винаги сме имали много ясни отношения към хората, които изповядват различна религия в България. Всъщност това е записано ясно в нашия учредителен документ, по-късно в нашата програмна декларация от една страна. Второ – нека не забравяме, че аз съм част от БЗНС – една вече почти 120-годишна организация, която пък има особено ясно и чувствително отношение към тази тема. И аз преди няколко дни като се замислих върху този казус, се сетих, че от 1921 година

Стамболийски и БЗНС издават вестник на турски език. И се питам - дали след толкова много години, ние се променяме към по-добро или се връщаме назад към едни истерични заявления, към една нетърпимост, която за пореден път повтарям, е много опасна. Ние днес водим този разговор по националното радио, в националния ефир, и аз се чудя - как ли се чувстват всички тези хора, български граждани, с различни имена. Вероятно не се чувстват много добре и аз убеден, че е така.

Водещ: Те, допускам, не го възприемат толкова драматично, като се има предвид, че това е облечено в известни властови претенции за парламентарни комисии, които аспирации, Патриотичния фронт (ПФ) не премълчава и открито казва, че се стреми да оглави енергийната комисия или Комисията за контрол на енергийния регулатор. Но от друга страна, струва ми се, макар и да е такава тяхната претенция, вие трябва да направите друг анализ. Да, господин Исмаилов не е представител на тази партия „Свобода и достойнство“, не е неин член, но той е предложен от нея. От друга страна, тази партия е един незначителен пигмей спрямо ръста на ДПС в България. И тъкмо ДПС е синоним в защита на техните интереси - на българските избиратели с такъв етнически корен. Ако трябва да направите въобще анализ - каква ще бъде линията на вас като министър в това правителство доколкото има нещо фатално в това, каква е политиката на Борисов по отношение на Турция? Фатално заради последната конференция на ДПС и вие знаете доклада на Ахмед Доган – той уличи Борисов във васално поведение спрямо Анкара?

Николай Ненчев: Много се безпокоя от подобни констатации, пак казвам, особено когато те касаят и имат пряко отношение към националната сигурност. Не приемам чак толкова драматично думите на г-н Доган. Нито пък направените становища, едва ли не за васално или не знам какво друг тип отношение. Турция – в близкото минало имахме чудесни съседски взаимоотношения и това трябва да бъде така. Не приемам упреци в това отношение. Според мен, ние трябва да търсим едно добро партньорство, разбирателство, едно добросъседство с всеки един от нашите съседи, не само с Турция, защото такава е спецификата на нашето географско положение и би било много опасно всичко, което е свързано с насаждане на омраза, със създаване на предпоставки, изграждане на друг тип отношение, които никога не водят до нещо добро. Още повече, че ние живеем в един изключително нестабилен свят. Вие сами разбирате какво се случва в Украйна, в Източна Европа, добре разбирате всичко онова, което се случва в Близкия Изток – така наречената „Ислямска държава“. Така наречената, защото аз никога няма да приема съществуването на подобна държава. Сами разбирате заплахите от

нова бежанска вълна. Самите разбира възможността – терористични групи и формирования да проникнат на територията на нашата страна. Това са въпросите, които силно ме интересуват, и върху които аз насочвам цялото си усилие.

Водещ: Каква е партийността, всъщност? Кой държи инициативата? Кой определя отношенията? Всеки пледира да бъде пръв, да има лични срещи с Ердоган. Някакво национално състезание се е получило, като имаме предвид, че Лютви Местан се среща с него преди изборите.

Николай Ненчев: Това беше точно така и дори, според мен, това е много повече обезпокоително, отколкото всичко друго.

Водещ: Но, когато поставяте зам.-министър представител на малката партия, на пигмея в сравнение с голямата?

Николай Ненчев: Нали се разбрахме по този въпрос, че той не е член на тази партия.

Водещ: Само е посочен от нея, малка разлика.

Николай Ненчев: Не бих казал, че е точно така. Да, той беше подкрепен и от нея. Но в крайна сметка, когато ние обсъждахме състава на Министерски съвет, състава на министерството, които са част от РБ, ние бяхме много внимателни във всяко едно отношение. И нека да не забравяме – всъщност, Орхан Исамилов е единственият мюсюлманин на този пост в това правителство. Единственият мюсюлманин. Нека да не забравяме - какви обещания бяха, по време на предизборната кампания, нека не забравяме, че преди това, на този пост бяха представители от ДПС и нямаше никаква истерия и бе съм убеден в качествата на тези хора, които са били преди него на тази позиция. Докато тук имаме един безспорен професионалист и нека да не забравяме – той е завършил военно училище и е бил офицер, завършил е право, доцент, доктор, работил е в сферата на сигурността. Нямам нито едно основание да се съмнявам в това, разберете. Той беше до преди няколко дни член на Комисията по досиетата. Преди това зам.-председател на една от най-важните комисии по защита на информацията. Нали не допускате, че той вероятно е проверяван стотици пъти и ако това не е сторено, това информация се е задържала някъде, аз тогава бих могъл да оспоря въобще възможността на нашите служби, което не го правя с цялата си условност. Т.е., ако е имало каквато и да е информация, единственият вариант е тя да е била скрита, което е нещо недопустимо. От друга страна вече почти десет дни аз не съм получил почти никаква информация. Нито една служба не се свърза с мен и не ме уведоми за нещо, което да е обезпокоително около тази личност. Нали смисълът на държавността и службите за сигурност е точно в тази посока.

Водещ: Как предполагате, че ще се проведе разговорът с Валери Симеонов?

Николай Ненчев: Добронамерено. Отивам с цялата си добронамереност. Аз винаги си давам сметка, че България е парламентарна държава. Уважавам парламентаризма, правото на всеки един народен представител да изрази всякакви безпокойства. Ще отида добронамерено. Надявам се - да проведем един смислен разговор и пак казвам: ще помоля г-н Симеонов наистина да ми изложи безспорни факти и документи и да помислим върху тях. Но до момента не съм получил, пак казвам това, и това ме безпокои.

Водещ: Вие ще имате ли пълномощия да можете да разрешите този проблем с техните желания да оглавяват парламентарни комисии? Това очевидно трябва да бъде на друго равнище.

Николай Ненчев: Не, отивам конкретно за случая с Орхан Исмаилов на тази среща. Ние ще водим разговора в тази посока.

Водещ: И така ние ще разберем дали са склонни да оттеглят своя ултиматум?

Николай Ненчев: Допускам. Тъй като г-н Симеонов твърди, че той е член на протурска... Като че ли, единствено и само върху това се базира неговата теза. Вероятно до утре ще имам това удостоверение от Народна партия „Свобода и достойнство“, че той никога не е бил член на тази партия. Както разбирам, не е бил член, на която и да е друга партия, което, като че ли, дава отговор на този въпрос.

Водещ: Други проблеми, свързани с вашия екип. Каква е връзката между тази компетентност, да кажем на г-н Исмаилов, и проблемите, които имате с „Военна информация“ - тя пък е подложена на острата критика на Комисията по досиетата? Тук има хора с някаква нова компетентност, които могат да помогнат, като г-н Исмаилов.

Николай Ненчев: Т.е. не разбрах съвсем въпроса. Каква имате предвид – неговото участие в комисията и „Военна информация“?

Водещ: Има претенции на Комисията по досиетата към вашата Служба „Военна информация“. Даже, мисля че малко по-нататък стигнаха те в своята критика - искаха оставката на Веселин Иванов.

Николай Ненчев: Това е много специфичен въпрос, върху който си струва да разсъждаваме в друго време. Аз съм изключително внимателен към този казус. На първо място, аз смятам, че ние трябва да изпълняваме законите такива, каквито са. На второ място, въпреки всичко, до момента се е натрупало известно напрежение. От следващата седмица инициираме една експертна група, в която участва нашият парламентарен секретар г-н Пламен Даракчиев, от различни парламентарни групи, от така наречената Комисия по

досиетата, разбира се, за да стигнем до възможно най-адекватното решение по този повод.

Водещ: Т.е., какво предполагате, че трябва да се развие – в никакъв случай не се съгласен това да струва кариерата на Веселин Иванов?

Николай Ненчев: Във всички случаи се надявам, че ще постигнем съгласие да спазим закона, съобразно неговите разпоредби.

Водещ: И да бъдат предоставени тези досиета?

Николай Ненчев: Ако законодателят е предвидил това, да.

Водещ: Други промени във Вашия екип?

Николай Ненчев: По друг начин не би могъл да стои този въпрос пред мен. Вие ми задавате въпрос, който, според мен, предполага отговора. Другият отговор би бил: не аз не възнамерявам да спазвам законите на републиката.

Водещ: Да, естествено, но тълкуванието, това е въпросът – какво в крайна сметка ще се получи?

Николай Ненчев: Ще се получи така, както законът е разпоредил и така, както реши Народното събрание, оттук насетне. Все пак, Народното събрание е постоянно действащ орган в тази държава. Ако има известно безпокойство - нека променят текстовете така, че да удовлетворят част от претенциите на хората, които проявяват някаква съпротива, и тя е оправдана, в някакво отношение.

Водещ: Има ли други промени във Вашия екип, които може да се очакват, или още не сте решили? Какво по принцип виждате в начина, по който е структурирано Министерството на отбраната?

Николай Ненчев: Тепърва се запознавам. Водя много разговори в тази посока. Опитвам се с различни колеги, с генералите, с ръководителите на различни родове войски, да си изясня положение. Намирам доста съществени проблеми, към които възнамерявам да насоча всичките си усилия в близко време. Пътувам, виждам се с личния състав, вече бях в Карлово, вчера бях в Кабиле в гарнизона. Стремя се да придобия много ясна представа, виждайки се, срещайки се и разговаряйки с тези хора. И върху това, общо взето, ще бъде изградена моята позиция и по-нататъшни действия.

Водещ: Посещението към южната граница, в Кабиле, може би, ви подготвя към това - какви трябва да бъдат вашите действия като министерство по отношение на охраната на южната граница? Тук става дума за съвместяване на работа и на Министерство на вътрешните работи. Как да ги отделим? Какво остава ваш ангажимент?

Николай Ненчев: Този въпрос не е приоритетен в разговорите, които съм имал. Държавната граница и нейната защита е приоритет и е част от сферата на влияние на Министерството на вътрешните работи. Ние нямаме отношение към този етап. Но от друга страна бихме могли да проведем разговор с

министъра на вътрешните работи и да търсим различни опции за координация, съдействие и помощ ако щете от наша страна.

Водещ: А средствата, които се влагат за доизграждане на съоръжението на южната граница, по принцип са предоставени на вътрешните работи.

Николай Ненчев: Така и трябва да бъде.

Водещ: Заради граничните войски?

Николай Ненчев: Да, точно така. Те са под прякото подчинение на Министерството на вътрешните работи, а не към Министерство на отбраната.

Водещ: Вие казвате, че това е частично разрешаване на този проблем. И без друго, съоръжението трябва да бъде доизградено, че това не решава проблема. А какво решава проблема с нашето положение като граница на Ес и НАТО?

Николай Ненчев: Според мен, това е въпрос, който трябва да бъде решен с нашите европейски партньори. Все пак, България е външна граница на ЕС и ние очакваме много по-големи усилия, общи, взаимни усилия за изграждането и на видеонаблюдение и по-сериозен системен контрол и ангажименти и защо не - и финансова помощ при решаването на този толкова съществен за нас въпрос, пък и за ЕС, разбира се.

Водещ: Вашият предшественик, служебният министър на отбраната, имаше неприятности с едно изказване за българи, които били участвали в „Ислямска държава“. Сега, при развитието на информацията, но и при развитието на дискусиата в Европа, тъй като тази седмица много се заговори за френския проблем – 1000 французи били участвали на страната на „Ислямска държава“ - какво трябва да бъде поведението на България?

Николай Ненчев: Първо да поясня – до момента няма нито едно безспорно доказателство за участие на българин или на българи в така наречената „Ислямска държава“. Т.е. имало е съмнения, които не са били потвърдени официално. Но от различни страни от Балканите има такива участници, което би следвало да бъде ясен сигнал и знак към нас, че ако това се случва сред съседите, твърде вероятно е да се случи и при нас. Тук действително въпросът е изключително сериозен. Трябва да работим по превенция, да търсим много тясна форма и сътрудничество с различните министерства и агенции, които имат отношение към този въпрос и да не позволим това да се случва. Слава Богу, пак казвам: до момента няма нито едно безспорно доказателство за българи, които участват на страната на „Ислямска държава“.

Водещ: Трябва ли да се мисли за специални законови промени, които да бъдат нещо като Дамоклев меч пред потенциални съобщения, че има такива граждани?

Николай Ненчев: Би било добре. Нашето законодателство не е лошо в това отношение. Ние знаем как действат и къде точно намират почва тези терористични организации. Затова, за пореден път пак казвам: трябва да бъдем много внимателни и да насочим усилията си към тези клетки, в които те биха могли да проникнат.

Водещ: Има един нов момент в обръщението на информация, който, като че ли, работи за вас – Партията на европейските социалисти и нейният президент Сергей Станишев са се изказали изключително зле за европейската принадлежност на ПФ. Дисквалифицират ги с други думи от това определение.

Николай Ненчев: Аз не бих го приел точно така. Имах възможността да се видя лично по време на преговорите преди съставянето на кабинета, в които участва и г-н Симеонов и представители на ПФ. Останах твърде приятно изненадан. Т.е. те изразиха по един безспорен, много категоричен начин на масата на преговорите своята проевропейска и проатлантическа ориентация. Т.е. това ми даде много основание да мисля, че тези хора ще бъдат последователни в своята дейност в рамките на парламента и евентуално в рамките на правителството.

Водещ: Какво мислите за това, което извършва Сергей Станишев като ги поставя на фокуса на вниманието на Брюксел като не достатъчно еманципирани?

Николай Ненчев: Те са особено чувствителни в Брюксел към подобни прояви. Не бих искал да коментирал поведението на г-н Станишев, той е лидер на европейските социалисти. Предполагам, че има достатъчно информация и основание да каже каквото и да е. Но пак казвам: искам утре да проведе пореден разговор с г-н Симеонов, за да се уверя лично в неговите намерения и неговите оценки и тогава ще направя изявление.

Водещ: В полза на информацията – към колко часа очаквате тази среща, въобще имате ли потвърждение, че той ще се появи?

Николай Ненчев: Утре, да. Разбрахме се, чрез моя парламентарен секретар, тази среща да се проведе в рамките на утрешния ден.

Водещ: Няма определен час?

Николай Ненчев: Не все още, но това лесно се организира.

Водещ: Г-н Ненчев, това безспорно ще бъде една от важните ви срещи.

Николай Ненчев: Да, една от важните срещи. Бих се радвал да се видя с г-н Валери Симеонов и да проведем един открит разговор в тази посока.